

Emil Öhmannin Säätiön toiminta- kertomus 2023

Emil Öhmannin Säätiö sr on perustettu Suomalainen Tiedeakatemia ry:n toimesta 5.4.1993. Säätiön perustamisen aiheena oli Helsingin yliopiston germaanisen filologian edesmenneen professorin Emil Öhmannin 28.5.1974 tekemä testamentti, jossa Suomalaiselle Tiedeakatemialle oli osoitettu varat säätiön perustamista varten.

TOIMINNAN TARKOITUS JA SEN TOTEUTTAMINEN

Säätiön tarkoituksena on edistää suomalaista tieteenharjoitusta, ennen kaikkea germaanisen filologian tutkimusta. Tarkoitustaan säätiö toteuttaa jakamalla säätiön omaisuuden tuotosta vuosittain apurahoja. Säätiön omaisuuden tuotosta jaetaan vuosittain sellainen apuraha erittäin lahjakkaalle nuorelle, poikkeustapauksessa myös varttuneelle germaanista, kernaimmin saksalaista filologiaa tutkivalle, filosofian tohtorin arvon jo saavuttaneelle hakijalle, jonka turvin tämä ansiotyöstä vapaana voi harjoittaa tutkimuksia. Säätiö voi toteuttaa tarkoitustaan myös muilla tarkoitusta välittömästi edistävillä toimintamuodoilla.

Toiminnassa ei nähdä epävarmuustekijöitä ja toiminnan ennakoidaan jatkuvan ennallaan.

APURAHAT

Apurahoja annetaan henkilökohtaisiksi apurahoiksi, matka-apurahoiksi, tutkimusyhteistyöhön (esimerkiksi ulkomaalaisten tutkijoiden vierailuihin) ja konferenssien järjestämiseen. Erityisesti suositetaan useamman kuukauden mittaista ulkomailla tapahtuvaa tutkimustyötä. Ulkomailla tapahtuvaan työskentelyyn voidaan lisätä kohtuulliset matka- ja oleskelukustannukset.

Säätiön hallitus päätti, että apurahojen kokonaisjakosumma on enintään 57 000 euroa, ja varasi mahdollisuuden nostaa hie- man jakosummaa hyvillä perusteilla apurahoista päätettäessä.

Säätiö myönsi toimintavuonna 6 (vuonna 2022 6) apurahaa saksan kielen, kääntämisen ja saksankielisen kirjallisuuden tutkimukseen, yhteensä 57 000 euroa (56 190 euroa). Henkilökohtaisiin apurahoihin ei myönnetty yliopistokorvauksia. Henkilökohtaisia apurahoja myönnettiin 54 000 euroa (48 000 euroa vuonna 2022) ja muita apurahoja 3 000 euroa (8 190 euroa). Säätiölle tuli yhteensä 34 (25) hakemusta, kokonaissummaltaan yhteensä 435 264 euroa (455 312 euroa). Apurahojen myönnöstä ilmoitettiin ja apurahat julkistettiin Suomalaisen Tiedeakatemian kotisivuilla (www.acadsci.fi) lokakuun 9.

MYÖNNETYT APURAHAT

FM Lauri Marjamäki, Helsingin yliopisto, 13 000, Apuraha väitöskirjatutkimukseen "Relative clauses in German historical texts with spoken language".

Prof. Marko Pantermöller, Greifswaldin yliopisto, 1 500, Apuraha 3. kansainvälisen FI-DACH-konferenssin järjestelykuluihin.

Prof. emer. Christoph Parry, 1 500, Matka-apuraha osallistumiseen konferenssiin "Die Welten des Peter Henisch: Wien – Mitteleuropa – Transatlantik Internationales Symposium" ja "Darstellungen deutscher Nachkriegsliteratur und -kultur

in der Gegenwartsliteratur wird von der germanistischen".

FM Frederike Schierl, Tampereen yliopisto, 13 000, Apuraha väitöskirjatutkimukseen "Konekäännettyjen ruututekstitysten mahdollisuudet: vertailussa konekäännetyin ja ihmisen kääntämän tekstityksen".

MA Frederike Schram, Turun yliopisto, 26 000, Apuraha väitöskirjatutkimukseen "From Marketing to Language Learning – Low German in the Digital Space".

FT Heidi Vaarala, Jyväskylän yliopisto, 2 000, Apuraha tutkimukseen "Transnationaali kuvataiteilija kielen/kielten käyttäjänä Berliinissä".

päivänä Suomalaisen Tiedeakatemian teemaillaan yhteydessä.

Kaksi säätiön hallituksen nimeämää asiantuntijaa arvioivat apurahahakemukset, ja hallituksen jäsen toimi koordinaattorina. Asiantuntijat ja jäävydet on kirjattu hallituksen pöytäkirjan liitteenä olevaan esitykseen. Asiantuntijat antoivat säätiön hallitukselle yksimielisen esityksen myönnettävistä apurahoista. Säätiön hallitus on tutustunut säätiölain edellyttämään lähipiiriohjeeseen. Apurahojen saajissa ei ollut ketään hallituksen jäsenten lähipiiriin kuuluvaa.

Kertomusvuonna julistettiin haettavaksi Instituutti-apuraha lyhytaikaiseen tutkimustyöskentelyyn Suomen Saksan-instituuttiin Berliiniin. Instituutti-apura-

halla katetaan matkat, majoitus ja työpiste instituutin tiloissa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Apuraha on suuruudeltaan 1 000 euroa kuukaudessa. Tutkimusalat olivat saksan kielen ja saksankielisen alueen kulttuurin tutkimus, ja apurahaa pystyivät hakemaan kaikki suomalaisten yliopistojen tutkijat, mukaan lukien jatko-opiskelijat. Hakijat lähettivät hakemukset suoraan Suomen Saksan-instituuttiin, jonne hakemuksia saapui kaikkiaan seitsemän. Instituutti teki säätiön hallitukselle esityksen apurahan myöntämisestä kahdelle hakijalle niin, että toinen saisi apurahan kuukaudeksi (1 000 euroa) ja toinen kahdeksi (2 000 euroa). Säätiön hallitus päätti apurahasta esityksen mukaisesti.

VARAIN- JA OMAISUUDENHOITO

Säätiön varain- ja omaisuudenhoidosta sekä säätiön taloudellisesta tilasta on säätiön hallituksen kokouksissa kuultu taloudenhoitajan antama katsaus. Säätiön omaisuutta hoitaa, Suomalaisen Tiedeakatemia varojen ohella, Tiedeakatemia varainhoitaja ja Tiedeakatemia hallituksen nimeämä omaisuudenhoitotoimikunta, johon toimintavuonna kuuluivat Kimmo Kaski, Pekka Ilmakunnas, Tuula Linna, Päivi Pahta ja Pekka Aula sekä kutsuttuina asiantuntijoina Anders Ekholm ja Ralf Sunell.

Säätiössä noudatettiin Suomalaisen Tiedeakatemia 2021 päivitettyä sijoitusstrategiaa. Säätiön vuoden 2023 kirjanpidon suoritti Tilitoimisto Navigator Partners Oy. Säätiön osake- ja korkosalkkua hoiti Nordea ja lisäksi säätiöllä on sijoitus eQ:n kiinteistörahastossa. Säätiön tilintarkastajana toimi KHT Riku Kärnä varamiehenään KHT Helena Sinisalo.

Säätiön peruspääoma 31.12.1993 oli 1 546 532, 16 markkaa (260 108,04 euroa). Säätiön hallinnassa olevan omaisuuden kirjanpitoarvo 31.12.2023 oli 2 895 414,31 euroa (2 854 639,58 euroa vuonna 2022) ja markkina-arvo 3,32 milj. euroa (3,10 milj. euroa). Säätiön toimintavuoden tilinpäätös osoittaa 42 744,73 euroa ylijäämää (36 761,96 euroa alijäämää vuonna 2022). Tulos on muodostunut pääosin sijoitustoiminnan tuotosta. Omaisuuden tuotto oli 7,3 % (-10,5 %). Osake- ja korkosijoitusten tuotto oli 10,0 % (-12,6 %) ja kiinteistörahaston tuotto -13,0 % (7,9 %).

SÄÄTIÖN HALLINTO

Säätiön sääntöjen mukaan hallituksen puheenjohtajana toimii Suomalainen Tiedeakatemia ry:n esimies ja varapuheenjohtajana varaesimies. Suomalainen Tiedeakatemia ry:n hallitus nimeää säätiön hallitukseen kalenterivuodeksi kerrallaan vähintään kolme ja enintään kahdeksan muuta jäsentä, joista vähintään yhden jäsenen tulee edustaa säätiön toimialaa.

Hallitus 2023: hallituksen puheenjohtaja professori Kimmo Kaski; varapuheenjohtaja professori Tuula Linna. Muut hallituksen jäsenet: professorit Pekka Ilmakunnas (taloudenhoitaja); Päivi Pahta (sihteeri); Riitta Julkunen-Tiitto, Juha Kinnunen, Tiina Kinnunen, Heikki Mannila, Liisa Tiittula ja Jukka Westermarck.

Säätiön hallitus kokoontui toimintavuoden aikana kolme kertaa.

SÄÄTIÖN SÄÄNNÖT

PRH on vahvistanut vuonna 2015 voimaan astuneen uuden säätiölain edellyttämät uudet säännöt 12.6.2018.

LÄHIPIIRI

Hallituksen jäsenille ei ole maksettu palkkioita eivätkä he tai heidän lähipiirinsä ole saaneet muitakaan taloudellisia etuja. Tilintarkastajan palkkio oli 992,00 euroa.